

Který loňský zákon byl podle vás následováním hodný, co se týče kvality a úplnosti legislativního procesu?

Z nedávné historie mě takový zákon nenapadá. Spíše s kolegy narážíme na nerosrozumitelnost a neurčitost přijímaných zákonů již v počátcích jejich přípravy. Nedostatek v kvalitě předpisů je často spojen s nedostatečnou analytickou přípravou před vypracováním samotného návrhu. Právní regulace, která postrádá kvalitní analytickou přípravu, vyvolává časté změny, čímž nepříspěvá ke stabilitě právního řádu. Obecně bych v minulém roce ocenila přípravu zákonů označovaných jako „lex Ukrajina“. Byť se to dělo v extrémně krátkých lhůtách, jejich příprava šla napříč resorty a ve spolupráci se zástupci veřejné i soukromé sféry. Společným úsilím a diskusí na široké platformě se podařilo v krátkém čase připravit funkční regulaci.

Ivona Mottlová,
ředitelka Legislativní a právní sekce Svazu měst a obcí ČR

oceňujeme i nestátní regulatorní počiny, kodexy či standardy, k jejichž dodržování se zavazují podnikatelé dobrovolně,“ popisuje advokátka Deloitte Legal Martina Jeklová a dodává: „I tyto nestátní regulace přispívají ke kultivaci právního prostředí a působí preventivně proti nekalým praktikám. Mohou pak sloužit i jako inspirace zákonodárcům.“

Pro letošní rok si nominační rada připravila naprostou novinku. „Mimořádně udělila i zvláštní ocenění. Který právní předpis toto ocenění získá, to se veřejnost dozví na slavnostním vyhlášení výsledků Zákona roku na konci května,“ prozradila Jiřina Procházková, ředitelka oddělení daňových sporů společnosti Deloitte.

Než k tomu ale dojde, dostává se ke slovu veřejnost. Až do 30. dubna mohou lidé na webu **zakonroku.cz** hlasovat o tom, která z pěctice nominovaných norem získá prvenství. Slavnostní vyhlášení vítěze ankety se uskuteční 25. května. ●

Který loňský zákon byl podle vás následováním hodný, co se týče kvality a úplnosti legislativního procesu?

Ideální je z našeho pohledu takový zákon, jehož návrh je připraven zkušenými legislativci a odborníky v daném odvětví a založen na relevantních datech, nikoliv na ideologických světónázorech několika málo zástupců politických stran. A také ten, který následně v legislativním procesu odolá neodborným zásahům politiků. To bohužel neplatí u řady zákonů připravených v loňském roce. Například u návrhu zákona o ochraně oznamovatelů či novely zákona o státním zastupitelstvu docházelo k zásahu politiků již v přípravných fázích. Výsledkem je, že návrhy byly rozslány do meziresortního připomínkového řízení v podobě, kdy v boji s korupcí pomohou jen málo a v případě novely zákona o státním zastupitelství jde minimálně o postavení nejvyššího státního zástupce o krok zpět.

Adam Jareš,
vedoucí právník české pobočky Transparency International

PŘEHLED NOMINACÍ NA ZÁKON ROKU

CSRD: Sejmout z očí zelenou pásku (směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti)

Autor předpisu: Evropská komise

Směrnice nařizuje malým a středním společnostem s akcemi obchodovanými na burze zveřejňovat ve standardizovaných formátech auditované informace o vlivu podniku na společnost a přírodu a o vlivu klimatických rizik na odolnost a hodnotu podniku. Podpůrná metodika pro přípravu zpráv usnadní firmám adaptovat se na novou realitu klimatických změn a společenských očekávání.

Urychlení povolovacích procesů při budování fotovoltaických systémů

(nařízení o stanovení rámce pro urychlení výstavby systémů výroby energie z obnovitelných zdrojů)

Autor předpisu: Evropská komise

Nařízení flexibilně reaguje na omezení a ohrožení bezpečnosti dodávek plynu do EU. Ke zmírnění negativních dopadů této situace se po přechodnou dobu urychlují povolovací procesy při budování obnovitelných zdrojů energie. Nařízení zavádí celou řadu konkrétních a přímo aplikovatelných pravidel, například fikci povolení při instalaci solárních zařízení o výkonu do 50 kW.

Transparentní řízení příspěvků ve vyhledávacích (nařízení o digitálních službách)

Autor předpisu: Evropská komise

Nařízení o digitálních službách přináší rozsáhlou aktualizaci pravidel fungování online služeb. Zpřehledňuje například způsob vyřizování avíz na potenciálně nezákonný online obsah a zlepšuje možnosti nápravy. Těmito opatřeními se online prostředí stává transparentnějším jak pro spotřebitele, tak pro podnikatele.

Odstranění administrativních a daňových překážek pro poskytnutí pomoci Ukrajině a ukrajinským uprchlíkům (zákon o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s konfliktem na Ukrajině)

Autor předpisu: Ministerstvo financí

Zákon zjednodušuje pomoc Ukrajině a uprchlíkům před válkou v této zemi, zamezuje jejímu nelogickému zdanění či jiné administrativě. Zákon řeší daňové důsledky poskytované pomoci jak z hlediska poskytovatele, tak z hlediska příjemce. Vznik této normy iniciovala odborná veřejnost, která se navzdory omezenému času podílela na jeho přípravě, připomínkování a zavádění do praxe.

Změny silniční daně a daňová podpora použití nízkoemisních automobilů

(novela zákona o dani silniční a zákona o daních z příjmů)

Autor předpisu: Ministerstvo financí

Zákon byl přijat v reakci na prudký nárůst cen energií a především pohonných hmot. Novelou došlo ke zrušení silniční daně pro osobní automobily, autobusy a nákladní auta s hmotností do 12 tun. Jedná se o dílčí, nicméně efektivní a rychlou pomoc podnikatelům. Součástí této novely je i daňová podpora používání nízkoemisních osobních automobilů především v rámci zaměstnaneckých benefitů.